

VABARIIGI VALITSUS

MÄÄRUS

Tallinn, Toompea

2010 nr

Naissaare maastikukaitseala kaitse-eeskiri¹

Määrus kehtestatakse „Looduskaitseseaduse“ § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk
ÜLDSÄTTED

§ 1. Naissaare maastikukaitseala kaitse-eesmärk

(1) Naissaare maastikukaitseala² (edaspidi *kaitseala*) kaitse-eesmärk on kaitsta:

- 1) Naissaare looduslikke ja pool-looduslikke kooslusi, kaitsealuseid liike ja nende elupaiku;
- 2) elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ja loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta nimetab I lisas. Need elupaigatüübid on: eelluited (2110)³, esmased rannavallid (1210), püsitaimestikuga kivirannad (1220), rannaniidud (1630*), püsitaimestuga liivarannad (1640), liikuvad rannikuluided (2120), kinnistunud rannikuluided (2130), metsastunud luited (2180), niisked luitenõod (2190), puisniidud (6530*), vanad loodusmetsad (9010*), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*), siirdesoo- ja rabametsad (91D0*);
- 3) liike, mida nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta nimetab I lisas ;
- 4) liiki, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ nimetab IV lisas – põhja-nahkhiirt (*Eptesicus nilssonii*), mis on ühtlasi II kategooria kaitsealune liik;
- 5) kaitsealuseid seeneliike, sealhulgas I kaitsekategooria kaitsealust liiki limatünnikut (*Sarcosoma globosum*) ja II kaitsekategooria kaitsealust liiki valget sirmikut (*Macrolepiota nymphaeum*).

(2) Kaitseala maa-ala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kuueks sihtkaitsevööndiks ja üheksaks piiranguvööndiks.

(3) Kaitsealal kehtivad „Looduskaitseseaduses“ sätestatud piirangud käesolevas määruses sätestatud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Harju maakonnas Viimsi vallas Naissaarel.

(2) Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

2. peatükk KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 4. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida, korjata marju ja seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal.

(2) Lõkke tegemine on lubatud:

- 1) paikades, mis on selleks kaitseala valitseja nõusolekul ette valmistatud ja tähistanud;
- 2) koosluste hooldustööde käigus kaitseala valitseja nõusolekul;
- 3) õuemaal maaomaniku loal.

(3) Füüsilise isiku või eraõigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal viibimine on lubatud, arvestades „Asjaõigusseaduses“ ja „Looduskaitseaduses“ sätestatut.

(4) Kaitsealal on lubatud mootorsõidukiga sõitmine teedel ning jalgrattaga sõitmine teedel ja radadel. Maastikusõidukiga sõitmine on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul. Mootorsõidukiga sõitmine väljaspool teid, jalgrattaga sõitmine väljaspool teid ja radu ning maastikusõidukiga sõitmine kaitseala valitseja nõusolekuta on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, kaitseala kaitse korraldamise ja valitsemisega seotud töödel, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel, liinirajatiste hooldustöödel, maatulundusmaal metsa- või põllumajandustöödel ning õuemaal.

(5) Kaitsealal on lubatud jahipidamine 1. septembrist 14. veebruarini.

§ 5. Keelatud tegevus

(1) Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
- 3) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 4) anda nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks;
- 5) anda projekteerimistingimusi;
- 6) anda ehitusluba;
- 7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee erikasutisluba, ehitusluba või nõusolekut väikeehitise ehitamiseks;
- 8) rajada teid, õhuliine ja muid kommunikatsioone.

(2) Kaitsealal on keelatud adru varumine, välja arvatud saarel asuva majapidamise tarbeks.

§ 6. Tegevuse kooskõlastamine

- (1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.
- (2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt „Haldusmenetluse seadusele“ õiguspärasust ootust sellise tegevuse õiguspärasuse osas.
- (3) Keskkonnaministeeriumil või Keskkonnaametil keskkonnamõju hindamise järelvalvajana on õigus määrata kaitseala kaitseks keskkonnanõudeid, kui kavandatav tegevus võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

3. peatükk SIHTKAITSEVÖÖND

§ 7. Sihtkaitsevööndi määratlus

- (1) Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud, väljakujunevate või kujundatavate looduslike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks.
- (2) Kaitsealal on kuus sihtkaitsevööndit:
 - 1) Hülkari sihtkaitsevöönd;
 - 2) Kunilamäe sihtkaitsevöönd;
 - 3) Kivikangrute sihtkaitsevöönd;
 - 4) Naissaare sihtkaitsevöönd;
 - 5) Savikalda sihtkaitsevöönd;
 - 6) Taani kuninga aia sihtkaitsevöönd.

§ 8. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

- (1) Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on:
 - 1) Naissaare ja Hülkari sihtkaitsevööndis metsa- ja rannikukoosluste loodusliku arengu tagamine ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse;
 - 2) Kunilamäe sihtkaitsevööndis metsakoosluste säilitamine ja taastamine, rannikukoosluste säilitamine, kaitsealuste liikide elupaikade kaitse ning metsakoosluste liikide ja vanuse struktuuri hoidmine;
 - 3) Savikalda sihtkaitsevööndis ranniku- ja metsakoosluste säilitamine, maastikuilme säilitamine ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse;
 - 4) Kivikangrute sihtkaitsevööndis metsakoosluste ja maastikuilme säilitamine ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse;

5) Taani Kuninga aia sihtkaitsevööndis puisniitude säilitamine ja taastamine, vanade loodusmetsade, soostuvate ja soo-lehtmetsade ja rannikuelupaikade säilitamine ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse.

(2) Kaitse-eesmärgi saavutamine tagatakse:

1) Naissaare ja Hülkari sihtkaitsevööndis üksnes loodusliku protsessina;

2) Taani Kuninga aia, Savikalda, Kunilamäe ja Kivikangrute sihtkaitsevööndis loodusliku arengu tagamise ja hooldustöödega.

§ 9. Lubatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on lubatud:

1) Taani Kuninga aia sihtkaitsevööndis metsa- ja poollooduslike koosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile ning Savikalda, Kunilamäe ja Kivikangrute sihtkaitsevööndis metsakoosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus seada tingimusi tööde teostamise aja ja tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuse osas;

2) lubatud on kuni 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine kohtades, mis on ettevalmistatud ja tähistatud kaitseala valitsejaga kooskõlastatult. Ettevalmistamata kohtades ja rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul;

3) telkimine paikades, mis on selleks kaitseala valitseja nõusolekul ette valmistatud ja tähistatud. Selleks ettevalmistamata kohtades on telkimine lubatud teadustegevuse käigus kaitseala valitseja nõusolekul;

4) teede ja metsasihtide maapinna hooldus tulekaitse abinõuna.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus.

§ 10. Keelatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on keelatud majandustegevus ja loodusvarade kasutamine, välja arvatud selles määruuses lubatud tegevus.

(2) Sihtkaitsevööndis on keelatud uute ehitiste püstitamine, välja arvatud tee, tehnovõrgu rajatiste või tootmisotstarbeta ehitiste rajamine kaitseala tarbeks ning kaitseala valitseja nõusolekul olemasolevate ehitiste, sealhulgas tee, raudtee ja tehnovõrgu rajatise hooldustööd.

§ 11. Vajalik tegevus

Taani kuninga aia sihtkaitsevööndi poollooduslike koosluste esinemisaladel on nende ilme ja liigikoosseisu tagamiseks vajalik heina niitmine, loomade karjatamine ning puu- ja põõsarinde kujundamine ja harvendamine.

§ 12. Piiranguvööndi määratlus

(1) Piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.

(2) Kaitsealal on üheksa piiranguvööndit:

- 1) Haldja küla piiranguvöönd;
- 2) Jurka küla piiranguvöönd;
- 3) Kunilamäe piiranguvöönd;
- 4) Lõunaküla piiranguvöönd;
- 5) Naissaare piiranguvöönd;
- 6) Noodamajaranna piiranguvöönd;
- 7) Põhjaküla piiranguvöönd;
- 8) Virbi piiranguvöönd;
- 9) Väikeheinamaa küla piiranguvöönd.

§ 13. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Piiranguvööndi kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse, maastikuilme ning soo- ja metsaelupaikade säilitamine ning ohustatud ja haruldaste liikide elupaikade kaitse.

§ 14. Lubatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on lubatud:

- 1) majandustegevus;
- 2) kuni 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata ja tähistamata kohtades, sealjuures rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades, välja arvatud õuemaal, on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul.

(2) Uute ehitiste püstitamine on sätestatud järgmiste erisustega looduskaitseaduse § 38 lg 7 alusel, ei rakendu looduskaitseaduse ptk 6:

- 1) Väikeheinamaa küla piiranguvööndis on lubatud uute hoonete püstitamine mitte lähemale kui 50 meetrit põhikaardile kantud rannaastangu servast, arvestades määruse § 5 punktides 4–7 sätestatut;
- 2) Jurka küla piiranguvööndis on lubatud uute hoonete püstitamine mitte lähemale kui 50 meetrit põhikaardile kantud veekogu piirist, arvestades määruse § 5 punktides 4–7 sätestatut;
- 3) Noodamajaranna piiranguvööndis on lubatud väikeehitiste ja rajatiste püstitamine kaitseala tarbeks arvestades määruse § 5 punktides 4–7 sätestatut, kuid mitte lähemale kui 200 m põhikaardile kantud veekogu piirist;
- 4) Virbi ja Põhjaküla piiranguvööndis on lubatud uute hoonete püstitamine, arvestades käesoleva määruse § 5 punktides 4–7 sätestatut, kuid mitte lähemale kui 50 m põhikaardile kantud veekogu piirist;

5) Lõunaküla piiranguvööndis on lubatud uute hoonete püstitamine mitte lähemale kui 50 meetrit põhikaardile kantud rannaastangu servast, arvestades määruse § 5 punktides 4–7 sätestatut;

6) Haldja küla piiranguvööndis on lubatud uute hoonete püstitamine;

7) Naissaare piiranguvööndis on lubatud uute hoonete püstitamine Sadama kinnistul (89001:001:0048), ülejäänud piiranguvööndi ulatuses on uute hoonete püstitamine lubatud mitte lähemale kui 50 meetrit põhikaardile kantud veekogu piirist, arvestades käesoleva määruse § 5 punktides 4–7 sätestatut;

8) Piiranguvööndites on lubatud rajatise rajamine kaitseala valitseja nõusolekul, arvestades käesoleva määruse § 5 punktides 4–7 sätestatut.

(3) Piiranguvööndis on lubatud on kuni 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata ja tähistamata kohtades, sealjuures rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades, välja arvatud õuemaal, on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul.

(4) Piiranguvööndis on telkimine lubatud:

1) eramaal maaomaniku loal;

2) paikades, mis on selleks kaitseala valitseja nõusolekul ette valmistatud ja tähistatud;

3) selleks ettevalmistamata kohtades teadustegevuse ja hooldustööde käigus kaitseala valitseja nõusolekul.

§ 15. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on keelatud:

1) uue maaparandussüsteemi rajamine, välja arvatud Väikeheinamaa küla piiranguvööndis üksikkraavide taastamine ja rajamine kaitseala valitseja loal;

2) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine;

3) maavara kaevandamine, välja arvatud liiva ja kruusa võtmine saaresisesteks vajadusteks Kunilamäe ja Naissaare piiranguvööndis kaitseala valitseja nõusolekul ning „Maapõueseaduse“ § 59 lõike 2 alusel liiva ja kruusa võtmine oma tarbeks kaitseala valitsejaga kooskõlastatud kohtades;

4) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;

5) uuendusraie, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul turberaie häilraiena ning kuusikutes lageraie langi laiusega 30m ja üldpindalaga kuni 1ha;

6) puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kui pinnas seda võimaldab, võib kaitseala valitseja lubada puidu kokku- ja väljavedu kuiva ilmaga.

7) biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetiste kasutamine, välja arvatud õuemaal.

5. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 16. Määruse rakendamine

Enne käesoleva määruse jõustumist kehtestatud detailplaneeringu alusel on ehitiste püstitamine piiranguvööndis lubatud detailplaneeringu kohaselt, arvestades määruse § 5 punktides 6–7 sätestatud.

§ 17. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 24. jaanuari 2001. a määrus nr 38 „Naissaare looduspargi kaitse-eeskiri” (RT I 2001, 13, 60; 2005, 71, 556) tunnistatakse kehtetuks.

¹ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimeistiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 305, 8.11.1997, lk 42–65; L 236, 23.09.2003, lk 667–702; L 284, 31.10.2003, lk 1–53) ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 103, 25.04.1979, lk 1–18; L 291, 19.11.1979, lk 111; L 319, 7.11.1981, lk 3–15; L 233, 30.08.1985, lk 33–41; L 302, 15.11.1985, lk 218; L 100, 16.04.1986, lk 22–25; L 115, 8.05.1991, lk 41–55; L 164, 30.06.1994, lk 9–14; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 223, 13.08.1997, lk 9–17; L 236, 23.09.2003, lk 667–702).

²Kaitseala on moodustatud Vabariigi Valitsuse 31. märtsi 1995. a määrusega nr 150 „Naissaare looduspargi moodustamine ja kaitse-eeskirja kinnitamine” (RT I 1995, 41, 596; 2001, 13, 60) kaitse alla võetud kaitseala baasil. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 05. augusti 2004. a korralduse nr 615-k „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 2 alapunkti 232 hõlmab kaitseala Naissaare loodusala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju loodus- ja linnuala kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi.

³ Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ lisale I. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on märgitud määruse lisas esitatud kaardil Eesti põhikaardi (möötkava 1:10 000) alusel, kasutades maakatastri andmeid seisuga september 2008. Ala kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, Keskkonnateabe Keskuses keskkonnaregistri veebilehel (www.keskkonnainfo.ee) ning maainfosüsteemis Maa-ameti veebilehel (www.maaamet.ee).

Andrus Ansip
Peaminister

Jaanus Tamkivi
Keskkonnaminister

Heiki Loot
Riigisekretär